

1. Množenje matrica asocijativno $(AB)C = A(BC)$

$$A = a_{ij} \quad m \times n \quad (AB)_{ik} = \sum_{j=1}^n a_{ij} \cdot b_{jk}$$

$$B = b_{jk} \quad n \times p \quad (BC)_{jl} = \sum_{k=1}^p b_{jk} \cdot c_{kl}$$

$$C = c_{kl} \quad p \times r$$

$$\begin{aligned} \text{te je } [(AB) \cdot C]_{il} &= \sum_{k=1}^p (AB)_{ik} \cdot c_{kl} = \sum_{k=1}^p \left(\sum_{j=1}^n a_{ij} \cdot b_{jk} \right) \cdot c_{kl} \\ &= \sum_{k=1}^p \sum_{j=1}^n a_{ij} \cdot b_{jk} \cdot c_{kl} = \sum_{j=1}^n a_{ij} \cdot \left(\sum_{k=1}^p b_{jk} \cdot c_{kl} \right) \\ &= \sum_{j=1}^n a_{ij} \cdot (BC)_{jl} = [A \cdot (BC)]_{il} \end{aligned}$$

2. Distributivnost $(A+B) \cdot C = AC + BC$

$$\begin{aligned} [(A+B) \cdot C]_{ik} &= \sum_{j=1}^n (A+B)_{ij} \cdot c_{jk} = \sum_{j=1}^n (a_{ij} + b_{ij}) \cdot c_{jk} \\ &= \sum_{j=1}^n a_{ij} \cdot c_{jk} + \sum_{j=1}^n b_{ij} \cdot c_{jk} \\ &= (AC)_{ik} + (BC)_{ik} = [AC + BC]_{ik} \end{aligned}$$

3. Transponiranje umnoška $(AB)^T = B^T \cdot A^T$

$$B^T = p \times n \quad B^T A^T \quad p \times m \rightarrow \text{postoji}$$

$$A^T = n \times m$$

$$[(AB)^T]_{ik} = AB_{ki} = \sum_{j=1}^n a_{kj} \cdot b_{ji} = \sum_{j=1}^n (B^T)_{ij} \cdot (A^T)_{jk} = (B^T \cdot A^T)_{ik}$$

4. Determinanta $\rightarrow$ nul redak $= \det A = 0$

Determinantu razvijemo po tom retku (nul redak) i tvrdnja neposredno slijedi. (Množimo s 0)

5. Trokutasta $\rightarrow \det A = \text{umnožak elemenata na dijagonali}$

$$\text{za } n=2 \quad \begin{vmatrix} a_{11} & 0 \\ 0 & a_{22} \end{vmatrix} = a_{11} \cdot a_{22}$$

$$|A| = \begin{vmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} & \dots & a_{1n} \\ 0 & a_{22} & & & a_{2n} \\ 0 & 0 & \dots & & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & & a_{nn} \end{vmatrix}$$

$$\text{Razvoj po prvom stupcu} \rightarrow |A| = a_{11} \cdot \begin{vmatrix} a_{22} & a_{23} & \dots & a_{2n} \\ 0 & a_{33} & & a_{3n} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & \dots & & a_{nn} \end{vmatrix}$$

Tako možemo nastaviti razvijati manju determinantu i sve ostale nakon nje po prvom stupcu i dobit ćemo umnožak dijagonalnih elemenata

6. Dva jednaka retka $\rightarrow \det A = 0$

$$\text{za } n=2 \quad \begin{vmatrix} a & b \\ a & b \end{vmatrix} = ab - ab = 0$$

Pretpostavimo da tvrdnja vrijedi za det. reda n . Neka je A reda $n+1$ s dva jednaka retka. Neka su to i -ti i j -ti. Razvijmo determinantu po k -tom retku, $k \neq i$ i $k \neq j$:

$$\det A = \sum_{k=1}^{n+1} (-1)^{k+l} \cdot a_{kl} \cdot M_{kl}$$

M_{kl} je po pretpostavci det. matrice reda n s dva jednaka retka, pa je takva $= 0$. Zato je $\det A = 0$

7. Transponiranje $\det A = \det A^T$

za $n=2$ $\begin{vmatrix} a & b \\ c & d \end{vmatrix} = ad - bc = \begin{vmatrix} a & c \\ b & d \end{vmatrix} = ad - bc$

Neka je A matrica reda 3, i razvijmo je po prvom retku

$$\det A^T = \begin{vmatrix} a_{11} & a_{21} & a_{31} \\ a_{12} & a_{22} & a_{32} \\ a_{13} & a_{23} & a_{33} \end{vmatrix} = a_{11} \begin{vmatrix} a_{22} & a_{32} \\ a_{23} & a_{33} \end{vmatrix} - a_{21} \begin{vmatrix} a_{12} & a_{32} \\ a_{13} & a_{33} \end{vmatrix} + a_{31} \begin{vmatrix} a_{12} & a_{22} \\ a_{13} & a_{23} \end{vmatrix}$$

Zamjenimo retke i stupce u minorima reda 2, po pretpostavci:

$$\det A^T = a_{11} \begin{vmatrix} a_{22} & a_{23} \\ a_{32} & a_{33} \end{vmatrix} - a_{21} \begin{vmatrix} a_{12} & a_{13} \\ a_{32} & a_{33} \end{vmatrix} + a_{31} \begin{vmatrix} a_{12} & a_{13} \\ a_{22} & a_{23} \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} \end{vmatrix}$$

8. Determinanta se množi skalarom tako da se jedan redak množi tim skalarom

Neka je A početna matrica, A' matrica u kojoj je jedan, recimo prvi redak pomnožen skalarom λ :

$$\det A' = \sum_{j=1}^n (\lambda a_{1j}) A_{1j} = \lambda \sum_{j=1}^n a_{1j} A_{1j} = \lambda \det A$$

9. Rastave li se svi elementi nekog retka matrice na zbir dvaju elemenata, onda je det. jednaka zbiru dviju odgovarajućih determinanta

$$\begin{vmatrix} a_1' + a_1'' \\ a_2 \\ \vdots \\ a_n \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} a_1' \\ a_2 \\ \vdots \\ a_n \end{vmatrix} + \begin{vmatrix} a_1'' \\ a_2 \\ \vdots \\ a_n \end{vmatrix} \quad \det A = \sum_{j=1}^n (a_{1j}' + a_{1j}'') \cdot A_{1j}$$

$$= \sum_{j=1}^n a_{1j}' \cdot A_{1j} + \sum_{j=1}^n a_{1j}'' \cdot A_{1j} = \det A' + \det A''$$

10. Ako zamjenimo dva retka matrice determinanta mijenja predznak.

Pretpostavimo da želimo zamijeniti i -ti i j -ti redak matrice A .

$$0 = \begin{vmatrix} a_i + a_j \\ \vdots \\ a_i + a_j \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} a_i \\ \vdots \\ a_j \end{vmatrix} + \begin{vmatrix} a_j \\ \vdots \\ a_i \end{vmatrix} + \begin{vmatrix} a_i \\ \vdots \\ a_j \end{vmatrix} + \begin{vmatrix} a_j \\ \vdots \\ a_i \end{vmatrix}$$

Prva i zadnja determinanta su jednake 0, ostaje

$$0 = \begin{vmatrix} a_j \\ \vdots \\ a_i \end{vmatrix} + \begin{vmatrix} a_i \\ \vdots \\ a_j \end{vmatrix}$$

11. Ako nekom retku matrice dodamo neki drugi pomnožen skalarom, vrijednost det. neće se promijeniti.

$$\begin{vmatrix} a_1 \\ \lambda a_1 + a_2 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} a_1 \\ \lambda a_1 \end{vmatrix} + \begin{vmatrix} a_1 \\ a_2 \end{vmatrix} = \lambda \begin{vmatrix} a_1 \\ a_1 \end{vmatrix} + \begin{vmatrix} a_1 \\ a_2 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} a_1 \\ a_2 \end{vmatrix}$$

12. Matrica ima jedinstven inverz

Pretpostavimo da postoje dvije matrice A' i A'' koje zadovoljavaju jednakost: $A' \cdot A = A \cdot A' = I$

tada:

$$A' \cdot A = I \quad | \cdot A'$$

$$(A' \cdot A) A'' = I A'' = A''$$

$$(A' A) A'' = A' (A A'') = A' \cdot I = A'$$

13. $(AB)^{-1} = B^{-1}A^{-1}$ Matrica $B^{-1}A^{-1}$ postoji po pretpostavci

$$(AB) \cdot (B^{-1}A^{-1}) = AB B^{-1} \cdot A^{-1} = AI \cdot A^{-1} = A \cdot A^{-1} = I$$

$$(B^{-1}A^{-1}) \cdot (AB) = B^{-1}A^{-1} \cdot A \cdot B = B^{-1} \cdot I \cdot B = I$$

14. A regularna ako $\det A \neq 0$

A regularna $\Rightarrow \exists A^{-1}$

$$A \cdot A^{-1} = I \quad | \det$$

$$\det(A \cdot A^{-1}) = \det I$$

$$\det A \cdot \det A^{-1} = 1$$

$$\neq 0 \quad \det A^{-1} = \frac{1}{\det A}$$

15. A regularna ako ima puni rang

Neka je A regularna. Svedimo i nju na reducirani oblik A_R .

Dvije su mogućnosti: 1) A_R nema niti jedan nul redak

2) A_R ima barem jedan nul redak

U drugom slučaju $\det A_R = 0$ zato A nije regularna jer je ekvivalentna matrici A_R kontradikcija s poznatom pretpostavkom.

Prema tome, za prvi slučaj, matrica A_R nema niti jedan nul redak, tj. ima n stožernih elemenata. Zato je njezin rang n.

16. Ako je A regularna, a B ekvivalentna s njom, onda je B regularna

$$B = E_R \dots E_1 \cdot A$$

Svaka elementarna matrica je regularna pa postoji umnožak $A^{-1} \cdot E_1^{-1} \cdot E_R^{-1}$, a to je upravo inverz matrice B

17. A regularna ako $Ax=b$ ima jedno rješenje

$\Rightarrow$ Neka je A regularna, njezin je rang $r(A) = n = r(A_p) \Rightarrow$ jednak rangu proširene matrice pa sustav $Ax=b$ ima rješenje. Opće rješenje je u obliku $x = x_h + x_p$. Partikularno rješenje čitamo iz desne strane proširene matrice, a homogeno može biti samo nul vektor pa je zato rješenje jednoznačno. $\Leftarrow$ Pretpostavimo da sustav ima točno 1 rješenje. To znači da homogeni sustav $Ax=0$

18. Dvostruki umnožak ima također 1 rješenje $x=0$. Pa zaključujemo da je A regularna

$$(a \times b) \times c$$

$$d = (a \times b) \times c$$

$$d = d_1 i + d_2 j + d_3 k$$

$$dx = [(a \times b) \times c] \cdot i = (a \times b) \cdot (c \times i)$$

$$= \begin{vmatrix} i & j & k \\ a_x & a_y & a_z \\ b_x & b_y & b_z \end{vmatrix} \cdot \begin{vmatrix} i & j & k \\ c_x & c_y & c_z \\ 1 & 0 & 0 \end{vmatrix}$$

$$\rightarrow = (a \cdot c) b_x - (b \cdot c) a_x$$

$$\rightarrow = (a \cdot c) b_y - (b \cdot c) a_y$$

$$\rightarrow (a \cdot c) b_z - (b \cdot c) a_z$$

Zato:

$$d = (a \cdot c) \cdot (b_x i + b_y j + b_z k) - (b \cdot c) (a_x i + a_y j + a_z k)$$

$$= (a \cdot c) b - (b \cdot c) a$$

$$\Rightarrow (a \times b) \times c = (a \cdot c) \cdot b - (b \cdot c) \cdot a$$